

GŁOS NARODU

WYD. PORANNE	CENA Nr: W KRAKOWIE 30 hal., WYDANIE CZĘSTOZIEMNE NA PROWIECY 50 hal., 32 fen.	CENY OGŁOSZEN
W T O R E K		
1. KWIETNIA 1919.		
NR. 71. — R. XXVII.		

Przedpłata wynosi:	W Krakowie	Na całym obszarze państwa polskiego	Za granicą	Przedpłata załączona dla subskrybentów zagranicznych
Miesięcznie	K 12.—	K 12.—	K 14.—	K 16.—
Kwartalnie	K 36.—	K 36.—	K 42.—	K 48.—
Półrocznie	K 72.—	K 72.—	K 84.—	K 96.—
Rocznie	K 144.—	K 144.—	K 168.—	K 192.—

Przy uiszczaniu prenumeraty w Markach polskich należy wnieść kursu rządowego 1 Marka = 1 K. 50 hal.

Zamawiać „Głos Narodu“ można we wszystkich agencjach dzienników lub bezpośrednio w Administracji. — Wpłaty można uiszczać listami pieniężnymi, przekazami pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (Konto Nr 23503), przez Bank Krajowy i w Administracji Wydawnictwa.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11. — DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 35.
Telefon Redakcji Nr 180. — Telefon Administracji i Drukarni Nr 3344. — Listów niedostatecznie opłaconych nie przyjmujemy. — Prosimy nprzejmnie o adresowanie wszystkich listów dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do administracji wydawnictwa.

Zwyczajne (na wiersz 10 linijek) K — 60
układ tabelaryczny . . . — 70
Nadzwyczajne (za wiersz 10 linijek) . . . 2—
Nekrologi 3—
Komunikaty (po kronice) 8—
Paski (2 i 3 stroki) 30—
Załączniki, prospekty itp. dla prenum. miejscow. i zamiejsc. za 100 egz. . . 2—

Niebezpieczeństwo utraty Cieszyna.

W chwili, gdy wskutek prusofilijskiego wystąpienia Lloyda George'a najwyższe instancje królewskie zastanawiają się nad tem, czy można oddać Polsce jej odwieczny bieżący morski ze względu na osiadłych tam niemieckich kolonistów oraz przybydłów biurokratycznych, którzy byłiby tym sposobem odczarowani od swego pruskiego Vaterlandu, względnie musieliby powrócić na jego łono, w tej samej chwili coraz uporczywiej dochodzą z różnych stron wieści, że sprawa Śląska cieszyńskiego stoi dla nas źle, że ten przastary rdzenny kraj polski ma być wydany ostatecznie na łup czeskiego imperyalizmu. O ile chodzi o Gdańsk, to dla angielskiego adwokata Prus nie są rozstrzygnięcia ani nasze dobre prawa, ani nasze konieczności życiowe — co do Cieszyna natomiast, na wystarczający poprostu, że go zabiorą czeska „potrzebuje“ (!). Dziś otrzymaliśmy list z Paryża, który bez żadnych obłosek wypowiada, iż nad Cieszyńszczyznę zawisła groźba zaprzeczenia. Zamieszczając go poniżej, podkreślamy z najwyższym zalem dwoistość, jaką wrogie nam czynnikowi koalicyjne stosują do nas, a do Czechów, nie potrzebujemy zaś zapewniać, że ziemię cieszyńską można wyrwać z naszego ciała narodowego tylko wraz z temi uczuciami przyjaźni i entuzjazmu, jakie naród nasz żywi w tej chwili dla państw zachodniej koalicji.

Paryż, w marcu.

Nie ustaje robota czeska. Wywołują się Czesi, by przeciw zabrać nam przynajmniej przeważną część Śląska cieszyńskiego z Cieszyńszczyzną i oczywiście kopaniami. Pojawiają się w dziennikach artykuły w tej kwestji, przychylne Polakom; więc spieszą Czesi, by swój punkt widzenia zaznaczyć. Minister spraw zagranicznych p. Benes dał się interviewować przez p. Menevali z „Le petit Parisien“ i tak tam sprawę przedstawia:

„Niech Pan to dobrze zauważy, iż w gruncie rzeczy chodzi o terytorium nie większe, jak jeden z francuskich powiatów (arrondissement). Lecz ten skrawek ziemi, który dla Polaków ma drugorzędne (!) znaczenie (w oryginalnym podkreślone) w porównaniu do polskich rewindykacji terytorjalnych bezporównania rozleglejszych w Galicji (!), na Białej Rusi i gdzieś indziej, przedstawia dla nas interes bytu („vital“, podkreślone w oryginalnym). I na tym gruncie z różnicy interesu powinno się tę sprawę stawiać. Zawsze głosiliśmy potrzebę jaknajserdeczniejszego związku Polaków z nami, związku, na którym Francji tyle zależy. Niestety, gdy należało działać w duchu jaknajbardziejjego pojednawczym, pojawiły się w prasie (t. j. fran-

cuskiej) informacje zgoła niedokładne (?), które mogłyby przeciw nam zwrócić opinię. Tak mówiono, iż odmówiliśmy żądaniu podania się do dyskusji kongresu i wykonania punktów rozjemstwa czesko-polskiego. Protestuję z całej siły przeciw tym tendencyjnym (!) informacjom. Wstrzymywaliśmy się i wstrzymujemy (?) od wszelkiej agitacji antypolskiej. Inne zachowanie się z naszej strony jeszcze by powiększyło rozdrażnienie, i tak już zbyt silne. A przytem tylko do kongresu należy rozstrzygnięcie sporu według jego pojęć o sprawiedliwość i słuszości. Poddamy się decyzji, która niewątpliwie będzie podyktowana jedynie przez uczucia przyjaźni i sympatii, które żywi koalicja tak w stosunku do Czechów, jak Polaków“ („Le petit Parisien“ z 19 marca 1919 r.).

Nie potrzeba chyba podkreślać, że — prawdomówność jest w tych twierdzeniach p. Benesa.

Polacy oświecają ze swej strony opinię. Ze strony delegacji polskiej wydana została broszura (po francusku), oświadczała sprawę krótko a wszechstronnie. (La question de la Silésie de Cieszyn), napisana przez prof. Buzka, przy współudziale sił naukowych Biura kongresowego. W „L'Independance Polonaise“, doskonale redagowanej przez prof. Stronickiego, ogłoszono dwie mapy czeskich rewindykacji — nieco dawniejszą i obecną; humorystycznie przedstawiają się tam „czeskie“ obszary, które sami Czesi kilka lat temu oznaczali jako zasiedlane wyłącznie przez ludność polską. Oczywiście opinie oświeca się także przez konferencje z ekspertami innych legacji, przez prywatne rozmowy. W obiegu jest doskonała etnograficzna mapa tych okolic prof. Nitscha. Kwestję religijną protestantów, ogromnie dużo znaczącą dla Anglików i Amerykanów, wyjątkowo superintendent p. Burcha, który tu bawił prawie miesiąc. Obecnie przyjechał znany działacz śląski ks. Londzin z dwoma gołami. Nie pomija się i kwestji okręgu Czałczy.

Czesi wysuwają argumenty „nacy stanu“: że potrzebują tego terytorium dla węgla — i dla połączenia kolejowego ze Słowacją. Te ich argumenty bardzo starannie oświecili Polacy, wykazując statystycznie, iż Czesi będą mieć węgla dużo więcej, niż Polska (na głowę), a połączenia ze Słowacją mają dwa inne.

Robi się ze strony polskiej, co tylko można. Jaki będzie rezultat?

Na razie sprawa nie stoi do brzo. Są wielkie obawy, że Cieszyńszczyznę utracimy, a z nią także i Bogumian i tę część Zagłębia węglowego, które nam się słusznie należą.

W. A.

którego Czesi i Polacy wyznaczają swych mężów zaufania, a ci wybiera superarbitra. — Obrady prowadzone rzeczowo i poważnie, robiły na mule wrażenie, że chodzi istotnie o usunięcie różnych spornych kwestji i jednolity front antypolski.

Konferencje nasze trwały dwa dni. Na wyjeździe postanowiliśmy, że obojcież dołożymy wszelkich starań, aby stworzyć jednolity słowiański front na zachodzie przeciw frontowi niemieckiemu. Czesi zobowiązali się ułatwić nam korespondencję ze Szwajcarią i Paryżem. My na odwrot przez nasze stosunki kijowskie mieliśmy przesyłać nam tylko wiadomości drogami korespondencyjnymi dla Masaryka, który wówczas jeszcze przebywał w Rosji. Postanowiono wreszcie, że Czesi we Lwowie i Krakowie, my zaś w Pradze utrzymywaliśmy będziemy naszego wysłannika, aby być w ciągłym ze sobą porozumieniu. Z takim rezultatem wróciliśmy w domowe progi.

Byliśmy pewni, że ze strony czeskiej nie będzie żadnej niemiłej niespodzianki. Mężowie, z którymi układaliśmy się, byli przeciwi w narodzie swym poważani i szanowani, należał do Narodnego Wyboru, a w dzisiejszym rządzie czeskim zajmują wysokie urzędy. — Nazwiska tych czeskich polityków, którzy z nami obradowali i ugodę układali, mam dobrze w pamięci. Nie ogłaszam ich tutaj. Nie czynię tego z powodu, że samo polanie nazwisk w związku z tem, co się na Śląsku stało i jeszcze dzieje, byłoby aktem oskarżenia o obłudę i kłamstwo, wiaromiarstwo i zdradę! A przecież nam to przekonanie, że między politykami czeskiimi byli i musieli być także uczciwi ludzie, którzy wierzyli w to, co mówili i co obiecywali i chcieli dotrzymać zawartych paktów, wymieniamy ich nazwiska razem z nazwiskami zawodowych krętarzy politycznych, posługujących się zdradą i z rozmysłu nadużywających dobrej wiary sąsiadów. Ci uczciwi byli niestety w mniejszości i poddali się krętarzom politycznym, a brakło im odwagi cywilnej i otwarcie zdanie swe wypowiedzieć.

Bóg z wami obudni pobytamy!

Daleko ta polityka fałsz, odziedziczona po Austrii i Habsburgach, nie dojdzie!

Jest polskie przysłowie: „Kłamstwem świat przejdzie, ale nie wróci“. Znamaliście układ zawarty z Radą Narodową na Śląsku. Kłamstwem i zdradą zajełśli Bogumian i Cieszyń, zrobiliście drugi układ, a ponow także nie macie ochoty dopełnić go uczciwie. Napadliście Polskę, jak przed pięciu laty Prusacy Belgię. Nie udało się Wilhelmowi i ciężką poniósł karę. Nie uda się także Masarykowi. Na razie niemiłe są rezultaty czeskiego wiaromiarstwa. Postradałicie w Polsce wszystkich przyjaciół i wywołałście w całym społeczeństwie taką nienawiść, że trwa ona będzie z pokolenia na pokolenie i nie da się załagodzić frazesami o wzajemności słowiańskiej! W liście do Paderewskiego pisze Masaryk, że sprawa Śląska jest niebezpieczną. Być może, że dla Czechów będzie ona niebezpieczną. Dla nas sprawa ta jest czysta i jasna. My Śląska Cieszyńskiego nie damy, bo Śląsk jest polski, ludność jego chce należeć do Polski. Wojny nie chcieliśmy, ale bronić się potrafimy. Wierzą Czesi w siłę luskich cepów i maczug, przekonują się, że ostre kosy racławickie i lance ułana polskiego także coś warte.

ALBIN RAYSKI

Sprawa polsko-ruska wobec koalicji.

Korespondent paryski „Kuryera Warszawskiego“, p. Henryk Korab-Kucharski, donosi pod datą 20 marca:

Odczytawszy na 48 godzin ostateczną decyzję w sprawie Gdańska i granic polsko-niemieckich, Rada Najwyższa zajęła się konfliktem polsko-ukraińskim. Referaty generałów Borthelme i Cortona de Wiatr oraz p. Lorda były w tej sprawie jednomyślne. Delegaci ci uznali wszelkie rokowania z Ukraińcami za wyłączone i prosili o posłanie Polsce jaknajprędzej materyjalnej pomocy. Marszałek Poch wniósł ten poparcie w energicznej przemowie. Tymczasem dwugodzinna dyskusja doprowadziła do rezultatów wręcz przeciwnych konkluzjom kompetentnej delegacji, która sprawę tę badała na miejscu. Zadecydowano spróbować raz jeszcze przed przystąpieniem innych kroków, perswazyjną dyplomatyczną. Idąc na tej drodze jaknajdalej, w nadziei ujęcia tą metodą Ukraińców, postanowiono nie traktować ich jako wrogów.

Rezultatem tej kompromisowej metody było wystanie radiotelegraficzne jednobrzmiących do Pawlenki i Rozwadowskiego. Akt

ten Rady Najwyższej spotkał się w prasie francuskiej z ostrą krytyką. Nie było ani jednego dziennika, któryby tej radiotelegraficznej historii nie poświęcił naczelnego artykułu. Nie sposób tu przytoczyć wszystkich wypowiedzianych opinii. Wystarczy powiedzieć, że nawet półurzędowy dziennik, jak „Matin“, zwykłe ściśle z ministeryum spraw zewnętrznych pacyficy, z energicznym wystąpił protestem.

Główne motto tych artykułów było: 1) że nie należy traktować jednakowo napastnika i napadniętego, sprzymierzeńca i wroga; 2) że szlachetne w założeniu dążenie do przetrwania rozlewu krwi, o ile platonicznie działa środkami, do nieczego z takim przeświadczeniem, jak Ukraińcy, doprowadzić nie może; 3) że delegaci stwierdzili już niemożność rokowania z bandami ukraińskimi i że zwrócenie się do nich najwyższych mężów stanu świata podkopać tylko może powagę i godność tych mężów; 4) że zwracanie się bezpośrednio do generała polskiego, a nie do rządu, jest pod względem dyplomatycznym niewłaściwe; 5) że Lwów jest bezspornie miastem polskim i że żadnych pod tym względem rokowań być nie może; 6) że wyzwanie reprezentantów z ziemi lwowskiej do Paryża jest co najmniej nielogiczne, skoro Polska na już przy kongresie swoich pełnomocników, upoważnionych do rokowania we wszystkich sprawach, dotyczących polskich terytoriów; 7) że wreszcie radiotelegram, wystosowany do Pawlenki, przypomina fatalną pomyłkę polityczną, jaką było zaproszenie bolszewików do rokowania na Wyspach Książęcych.

Jednakowoż pocieszyć się należy myślą, że wystąpienie Rady Najwyższej ma jedynie charakter próby, próby neutralnego i za bardzo bezstronnego arbitrażu, ale nie jest wykwitem zdecydowanej linii politycznej. Ważnem dla nas niezmiennie jest stanowisko delegacji ententy we Lwowie. Ze jest ono dla nas przychylnie, niech posłuży za dowód rozmowa, którą miałem z generałem Berthelmem. Znamacząc, że rozmowa ta była przed decyzją Rady Najwyższej, gdyż oczywiście nie chciałbym wywołać wrażenia, że generał francuski krytykuje postanowienia swej władzy.

— Wracam — mówił generał — z Poznania, gdzie zdałem panu Noulens'owi relację z sytuacji we Lwowie.

— Jaka jest ta sytuacja?

— Groźna! Zachodzi konieczność natchmianowej energicznej pomocy. Nie wątpię, że gdy powiem, co widziałem, będzie ona niezwłocznie udzielona.

— Zatem pan generał nie widzi możliwości zawarcia rozejmu drogą rokowania?

— Najmniejszej. Ukraińcy są wrogiem, do którego można przemawiać tylko siłą brutalną. Stoją oni na bardzo niskim poziomie kulturalnym, nieprzygotowani są zupełnie do wszelkiej roboty politycznej lub dyplomatycznej. Moje z nimi rozmowy doprowadziły do śmiesznych, a przytem i tragicznych rezultatów. Wiadomo panu, że uprzedziłem generała Pawlenkę, że o tej a o tej godzinie wyjeżdżam pociągiem, udekorowanym francuskimi flagami. Naturalnie, o oznaczonej godzinie zaczęli oni bombardować mój pociąg i zabili mi jednego oficera i jednego żołnierza. Są to bandyci!

— Jakie wrażenie wywarła na panu polska ludność?

— Przedewszystkiem to, że jest ona we Lwowie u siebie w domu, że Lwów jest bezspornie polskim, arcy polskim miastem.

Pilne ustawy.

(Korespondencya „Głosu Narodu“).

Warszawa, 27 marca.

Przed przystąpieniem do obszernego dyskusji nad zagadnieniami polskiej polityki zagranicznej i ściśle z niemi związanej kwestji sojuszu z ententą, załatwił sejm na wczorajszym plenarnem posiedzeniu, najdłuższem co do trwania ze wszystkich dotychczasowych, kilka niecierpiących zwłoki spraw.

Na czoło wybiła się wśród nich ustawa o załatwianiu zatargów pomiędzy służbą folwarczną a pracodawcami (ziemiaństwem), otwierająca cały szereg uchwał dotyczących uregulowania tak pałacej sprawy agrarnej, która w najbliższym już czasie wejdzie w stadyum rozstrzygnięcia. Komisja rolno-obradowa nad nią od dłuższego czasu i prace są już daleko posunięte. Wobec wzrastającej z dnia na dzień agitacji wywrotowej, prowadzonej z całym wytyżeniem przez licznych emisariuszów bolszewickich i pruskich, przy czynnem poparciu kół „neutralnych“ wspól-

niemców Polski, kwestya agrarna u nas nabrała w tej chwili cech pilnej nad wyraz „konieczności państwowej“, od której jak najrychlejszego i właściwego rozstrzygnięcia zależy nasz byt państwowy i cała przyszłość. Wśród mas wiejskiej ludności mało-rolnej i bezrolnej, szczególnie licznej w b. Kongresówce, w ostatnich czasach — oczywiście, również jako następstwo dłuższej agitacji, prowadzonej także i przez wysłanników poprzedniego rządu i pod jego auspicjami — objawiło się silne podniecenie i niecierpliwość, którego wymownym wyrazem są uchwały odbytego w ostatnich dniach zjazdu delegatów pracowników rolnych, przedstawione marszałkowi sejmu w formie terminowego ultimatum, upływającego z dn. 1 kwietnia.

Nasze włościanstwo we wszystkich swych warstwach, jak to dobitnie podkreślił mowcy wszystkich sejmowych grup chłopieckich, zachowuje się dotąd naogół odpornie wobec mikroów bolszewickiej zarazy, dla której struktura duchowa polskiego ludu nie stanowi korzystnej gleby i całą nadzieję pokłada w sejmie, który darzy pełnem zaufaniem i od niego oczekuje uregulowania sprawy rolnej na drodze ustawodawczej. Idzie więc o to, aby tego zaufania mas naszego wiejskiego proletariatu nie nie zachwiała, owszem, by dał mu dowód, iż sejm o jego los dba i pracuje nad jego zabezpieczeniem. Temu celowi ma służyć uchwalona wczoraj ustawa o załatwianiu sporów pomiędzy służbą folwarczną a pracodawcami i dlatego też wszystkie chłopieckie stronnictwa, wbrew propozycji p. Marylskiego, by jej załatwienie odłożyło, tak usilnie nastawiały na natychmiastowe jej uchwalenie, co się też stało.

Również pałacą była i druga, wczoraj uchwalona ustawa o stemplowaniu banknotów i ich opodatkowaniu, gdyż idzie tu o położenie jaknajrychlej kresu masowemu napaściwoi do naszego kraju banknotów „państw rozbiorowych“, z wielką niekorzystnością dla naszej gospodarki finansowej, z drugiej zaś strony o możliwie najrychlejsze zapewnienie skarbowi potrzebnej na niezwykle pilne wydatki gotówki. Przedłożony przez ministra skarbu projekt ustawy, w opracowaniu komisji skarbowo-budżetowej, w kilku punktach zasadniczo zmodyfikowany, nie jest bez zarzutu pod względem doskonałości, sprawa jest jednak nagła, każdy dzień zwłoki przynosi szereg dotkliwych szkód naszej gospodarce państwowej i dlatego też nie można było z uchwaleniem ustawy zwlekać dla jej wyczerpania.

JANUS.

Cechy charakterystyczne polityki i w ogóle wznowionej roli dziejowej Czechów jest nietylko wiaromiarstwo, którego tak jaskrawych próbki dostarczały światu, łamiąc umowy i porozumienia w sprawie Śląska, lecz także ordynarne oszustwo. Występując wobec świata jako rycerze wolności na wschodzie Europy — oni, którzy dał ludom wschodnio-europejskim najrozszybsze ścieżki i powolne naradzia despotyzmu: Radzieckich, Kautskich, Kolowratów, Czerninów i jak się tam jeszcze nazywają te emanacje ducha czeskiego. Aby ustrzec nam Bogumian i Karwinę, nie zawahali się odegrać fałszywej roli oficerów francuskich, będąc w gruncie rzeczy tylko pospolitymi szmajderkami i innymi Predkicami z jakiegoś Prościejowa. Co jednak szczególnie znamienne i co należałoby dla oświelenia charakteru czeskiego przypomnieć na szerszem, europejskim forum, to fakt, że nawet odrodzenie narodowe czeskie przed stu laty rozpoczęło się od fałszerstwa — w postaci podrobienia słynnego „Rękopisu królowej“, który Wacław Hanka, chcąc dać swemu narodowi kulturalny punkt zaczepienia w przeszłości, skomponował zgrzeszenie przy pomocy specjalnie przyrządzonego atramentu i pergaminu. Inne narody ujarzmione okupowały swe odrodzenie krwią, Czesi zaistniali je — oszustwem. I tacy pozostali do dziś.

W Polsce pełni tupetu, w Palestynie wstrzymieźliwi.

Znany przywódca syjonistów polsko-rosyjskich, Nachum Sokół z Warszawy, bawiący obecnie w Paryżu, poczynił tam zajmujące wywarcenie przed korespondentem amerykańskim „New York Times“ odnośnie do stosunku syjonizmu do Palestyny. Sokół wywołał w ten sposób:

Nie owa wielka Palestyna, nad którą panował król Salomon, wchodzi w rachubę jako siedziba dla narodu żydowskiego, ale szmat ziemi leżącej między jeziorem Litani a El Arisz. Chęć na samym początku dobitnie zaznaczyć, że nami syjonistami nie kieruje żadno apetyty terytorjalne ani ambicje „nacyonalistyczne“. Nasze postulaty są

Polityka wiaromiarstwa.

Pan Albin Rayski, długoletni poseł sejmowy i wybitny działacz polityczny, a zarazem jeden z najjaśniejszych ludzi, jakich wydało nasze życie publiczne, ogłosił w „Słowie Polakiem“ następujący list, w którym charakteryzuje nikczemnie wiaromiarne zachowanie się Czechów w sprawie cieszyńskiej:

Z powodu napadu czeskiego na Śląsk zarzucają nam, tj. tym, którzy od początku wojny opowiadali się przy mocarstwach zachodnich, przy Francji i Anglii i których pracą i staraniem stało się, że nie jesteśmy dziś Bulgary, ani Turcy, zarzucają nam, żeśmy nie doceniali sporu czesko-polskiego i nie starali się tego sporu usunąć lub załagodzić. Zarzuty te są niestuszne. Robiono wszystko, aby ten spór załagodzić. Użytkano też przyrzeczenia zupełnie wystarczające. Chyba, że w Czechach obowiązuje zawsze zasada Talleyranda, że mowa służy na to, aby kryć myśli. W końcu kwietnia 1918 wyszły dwa pokrewno polskie stronnictwa — Narodowa Demokracja i Zjednoczenie Narodowe trzech delegatów celem porozumienia się z przywódcami czeskiimi. Z ramienia Narod. Demokracji pojechał prof. Kaspro-wicz ze Lwowa i Tadeusz Grabowski z Krakowa, z ramienia „Zjednoczenia“ podpisany Albin Rayski. Przybyliśmy do Pragi w chwili, gdy koalicja doznała wprawdzie nie klęski, ale porażki pod Kemmel w Belgii, lubność Pragi była zdenerwowana, nawet wystraszona.

Sympatye ku państwu koalicyjnemu były ogólnie i nikt się z myślami swemi nie krył, mając co chwila upust nienawiści ku Niem-

wypływają z gardła artystki. A obok tych czarodziejskich sztuczek kolorystycznych posiada Ada Sari w arsenale swojego wielkiego artysty także drugi rodzaj środków dla zafascynowania słuchaczy. Uroczą arya z „Lilii” Charpentiera odsłoniła prawdziwą skarby liryczne, śpiewaczki, przepajające słodką dźwiękami o zmysłowej wibracji wstęga melodyj. Ten rodzaj śpiewu powinna artystka kultuwać ze względu na własny interes artystyczny i słuchacza, ażeby mógł o jej sztuce mieć właściwe wyobrażenie. — Porwana zapalem wdzięczności audytorium nie szczędziła panna Sari dodatków, które ułożyły się w drugi program.

Do nowych dytyrambów mogła natchnąć gra Egonu Petriego w czterech jego wieczorach pedagogicznych, których programy obejmowały następujące rodzaje muzyki fortepianowej: Fantazje, Wariacje, Ballady i Legendy, Etudy. Tyle razy miałem sposobność w recenzjach złożyć dowody admiracji dla wielkiego pianisty i tykrotnie starałem się o scharakteryzowanie jego gry, że po tych czterech mistrzowskich próbach genialnej pamięci muzycznej i tykrotnie technicznej mógłbym odłożyć pióro, niezdolno do napisania czegoś nowego, gdyby nie fakt, że Petri grał cały szereg nowych rzeczy, nowych w jego programach krakowskich. Ręspreszczenie najwyższą emanacją jego mistrzostwa był koncert, poświęcony etudom, z czterema opusami utworami Hensela, impresyjnym kompozycją Alkana „Le chemin de fer”, dwiema etudami Rubinsteina, sześcioma transkrypcjami Liszta na tematy Paganini’ego i dwunastoma etudami Chopina. Ponieważ nie ulega wątpliwości, że najtrudniejszą dostępną rzecz przedstawiają na świecie największą wartość, lub najbardziej nęcące polany, więc

gra Petri’ego, jako nieporównanie doskonałe pokonanie nadludzkich wprost trudności technicznych jako ideał wirtuozostwa, wywołującego jakby z demonicznej notę, wprawia w bezgraniczne zdumienie. Petri sam wie, do czego, że nie jest typem poety fortepianu, nie zdziwi się więc z powodu zastrzeżeń pod względem interpretacji ballad Chopina, których lirycznych tajemnic nie rozwiązał dotychczas jego bardziej muzyczno-malarski umysł.

Nie zabrakło w tym cyklu znakomitych koncertów i znakomitego skrzypka. Był nim p. Robert Perutz, nieznany dotąd w Krakowie młody skrzypek polski, uczeń Marteau’a. Poprzedziły go w naszym mieście echa sukcesów odnoszonych w Wiedniu, w Berlinie, a także w Rosji i Ameryce. Były one zasłużone, jak nas o tem przekonał niedawny koncert krakowski Perutza. Artysta nasz nie waha się postawić publiczności wobec dwóch jednocześnie nowości, gdyż obok przedstawienia jej siebie samego, przedstawia jej program, złożony z rzeczy mało znanych. Ale program Perutza wzbudzał ciekawość sam przez się, zawierając bowiem obok sonaty Corelliego, suitę Sindinga i jego romans, a potem rzeczy Veracini’ego, Sammartini’ego, Boccherini’ego, Tartini’ego, Paganini’ego i Wieniawskiego, więc selekcję wartościowej muzyki. A sam skrzypek okazał się prawdziwie dojrziałym artystą, o cudownie jedwabistym i wielkim tonie, o technice na miarę najgłośniejszych wirtuozów, jednym słowem tym, któremu słuszenie należy się pierwszeństwo między naszymi skrzypkami. W niemałym stopniu przyczynia się do prawa zajęcia tego miejsca rozległa kultura muzyczna prof. Perutza i jego subtelna artystyczna natura.

stwa neutralnego, aby uniknąć przyłączenia tej części wytworów jako do Niemiec, jako do Polski.

Łasy Cieszyńskiego ważą się.

KRAKÓW. P. A. T. W poniedziałek będzie też obradować komisja dla spraw polskich celem wystąpienia 2 delegatów, którzy jako członkowie Komisji międzysojuszniczej bawili w Cieszynie w sprawie narad nad wytknięciem granicy w obszarach czesko-polskich.

Sytuacja na Śląsku.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego komunikuje: Wbrew rozpowszechnionym w dziennikach pogłoskom, misja koalicyjna nie wyjechała na stałe z Cieszyna. Członkowie jej udali się tylko chwilowo do Warszawy i Krakowa, skąd wracają z powrotem. — Pp. Grenan i Marechal już powrócili.

Komisja mieszana polsko-czeska rozpoczyna dziś 1 kwietnia swe urzędowanie. — Przewodniczącym ze strony polskiej został poseł Zamorski, jako delegat rządu warszawskiego.

Górnicy powrócili już wczoraj do pracy. Idzie ona normalnie, mimo, że zdarzają się tu i ówdzie wypadki wykroczeń i gwałtów ze strony czeskiej, które władze starają się ukończyć.

Akcyja zapomogowa Rady Narodowej rozwija się coraz pomyślniej i zatacza coraz szersze kręgi. Rada rozesała do starostw i gmin polecenie, aby sporządzono jaknajdokładniejsze wykazy osób potrzebujących pomocy, ażeby zapisanych w rubryce „A” przeniesiono do rubryki „B”, bardziej potrzebujących, tak że obecnie akcyja rozciąga się także i na drobnych urzędników, rzemieślników, wdowy, dzieci, sieroty itp.

Akcyja aprowizacyjna dotychczas idzie dobrze i zapowiada się coraz lepiej. — Dostawa kartofli jest bardzo pomyślna. Co do maki Rada czyni energiczne starania u kompetentnych władz, aby pokryć kontyngent i osiągnięto już pomyślnie widoki na uzyskanie.

AMBASADOR FRANCUSKI W WARSZAWIE.

Warszawa. P. A. T. Dziś przyjechał do Warszawy przedstawiciel rządu francuskiego p. P. A. T. Amb. Noulens. Noulens przedstawił go Paderewskiemu. W najbliższych dniach przedłoży p. P. A. T. pismo uwierzytelniające naczelnikowi Państwa.

Gen. Mangin dowódcą armii polskiej?

Kraków. P. A. T. Radio stacyi krakowskiej z Paryża. „Temps” donosi: Rząd rumuński zażądał współpracownictwa jenerała francuskiego, który mógłby dowodzić ewentualnie całym frontem przeciwko bolszewikom. Gen. Mangin dla się być przeznaczonym do wypełnienia tej misji w stosunku do armii rumuńskiej. Z drugiej strony, jak to jest już wiadomem, gen. Henrys wyjeżdża do Warszawy, aby pracować nad organizacją armii polskiej.

Wiedeń. P. A. T. „N. Fr. Presse” donosi z Paryża: „Matin” przynosi informację, że przewidziane jest rozszerzenie pełnomocnictw gen. Mangina na armię polską, aby w ten sposób stworzyć jednolity front pod jednolitą komendą od morza Bałtyckiego do morza Czarnego.

Z frontów polskich.

Warszawa. P. A. T. Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dn. 31 marca: Front galicyjski. Pod Lwowem obustronna działalność artylerji. Wypad nieprzyjaciela na Zielów odparto. Na południe od linii kolejowej Lwów—Przemysł ogień artylerji i utarczki patroli. Silniejsza wywiadownia działająca nieprzyjaciela dała się odczuć pod Dobrzanami i Dolinami. Koło Chyrowa i Nowego Miasta zwykłe walki drobnych oddziałów. Na linii Szezerzec—Zamek ożywiona działalność artylerji.

Front wołyński. Po odparciu wczorajszego ataku nieprzyjaciela ograniczył się do ostrzelania naszych pozycji nad Stochodem ogniem artylerji.

Front litewsko-białoruski. Deszcze i roztopy ograniczyły akcję bojową do potyczek i wywiadów. Pod Łogiczymem wyparto bolszewików w kierunku na Okaję. Nasz oddział wywiadowy stał się pod Łusznem z czerwono-gwardystami i odrzucił ich w kierunku na Mołszady. Patrole nasze dotarły do pozycji nieprzyjacielskich pod wsią Szeroką i Doliną na południe od Lidy.

W zastępstwie szefa sztabu gener. Haller, pułkownik.

Liga narodów a Ameryka.

Lord Robert Cecil angielski delegat na konferencję pokojową w rozmowie z redaktorem „Franco-Italie”, czasopisma, które prowadzi ankietę co do finansowej unii narodów, dał bardzo interesujące poglądy na przyszłość, z których wyjątki powtarzamy za dziennikiem paryskim „Le Temps” z dnia 20 marca:

„Wszystkie narody bez różnicy powinny być w stanie wyżywienia się, pracowania i

produkcji, jeżeli chcemy, ażeby świat uniknął katastrof jeszcze straszniejszych, a niżeli nawet ta straszna wojna.

Dość czasu jeszcze upłynie, zanim normalna sytuacja powróci, a my powinniśmy ułatwić jej powrót przez intensywne współdziałanie naszych środków i naszych wysiłków. Więcej niż 100 milionów ludzi znajduje się obecnie w stanie bezrobocia. Cała Rosja, część Niemiec, część krajów, które należały dawniej do monarchii austro-węgierskiej, ma fabryki zamknięte, a ich robotnicy nie mają pracy. Smutny obraz bezrobocia szerzy się aż do krajów sprzymierzonych. Chodzi zatem o zapobieżenie tej sytuacji i tu wchodzimy w kwestję finansową, w kwestję kredytu.”

W tym więc względzie Lord Cecil przypisuje wielką rolę ewentualnej pomocy finansowej, w konie Ligi narodów, która chociaż nie posiadałaby władzy wykonawczej, jednak mogłaby oddać wielkie usługi.

Z KONFERENCJI PARYSKICH.

Paryż. P. A. T. Aj. Havasa donosi: Ostatnio posiedzenie komisji dla Ligi narodów odbędzie się prawdopodobnie dn. 5 kwietnia, która to data w uroczysty sposób uświetliłoby założenie tej ligi. Ministrowie spraw zagranicznych pięciu wielkich mocarstw wczoraj nie zbrali się. Zbiórą się oni we wtorek, aby wysłuchać sprawozdania komisji czesko-słowackiej. Sekretarz generalny konferencji Dutasta udał się do Wersalu celem ułożenia formalności podpisania preliminarzy pokojowych.

Paryż. P. A. T. Ag. Havasa: W sprawie ułożonych przez wielkie mocarstwa warunków pokoju wstępny pełnomocnik niemiecki zostają zawezwani do Wersalu. Narady będą się mogły rozpocząć dopiero po świętach wielkanocnych.

PRELIMINARZ POKOJOWY ZA KILKA DNI.

Wiedeń. P. A. T. „Neue Freie Presse” donosi z Paryża, że Pichon przedłożył za kilka dni parlamentowi francuskiemu projekt preliminarza pokojowego.

WYJAZD MISYI.

Warszawa. P. A. T. Dziś wieczorem opuścił Warszawę wszystkie misje ententy. Warszawa. P. A. T. Przed wyjazdem z Warszawy misje francuska, angielska i włoska złożyły na ręce prezydenta ministrów 12.000 m. dla biednych Warszawy.

PEŁNOMOCNICTWA GEN. HENRYSA.

Paryż. P. A. T. Ag. Havasa donosi: Rada czterech odbyła oddzielnie konferencję. Postanowiono wysłać do Rumunii materiał wojenny, potrzebny do przeprowadzenia operacji wojskowej, mającej na celu zwalczanie niebezpieczeństwa, jakie powstało wskutek przyjęcia się bolszewizmu w Budapeszcie. Podobno gen. Mangin ma objąć naczelne dowództwo nad wojskami koalicyi w Węgrzech i w Rumunii, zaś gen. Henrys nad wojskami w Polsce.

ROZPORZĄDZENIA BOLSZEWIKÓW WĘGERSKICH.

Kraków. P. A. T. Radio stacyi krak. z Budapesztu. Rząd rewolucyjny ogłosił, że ponieważ wyjazd zagranicę do terytorów obywateli państwa jest zabroniony, a na czas nieograniczony, zostaną ci wszyscy, którzy usiłują się tam przedostać w drodze nielegalnej, przekupstwa lub jakichkolwiek oszustw postawieni przed sąd rewolucyjny. Rozporządzenie rządu rewolucyjnego Rad postanawia, że wszystkim obywatelom poddanym zapewnione prawa i korzyści bezwarunkowo muszą być poszanowane. Działający przeciwko nim zostaną postawieni przed sąd rewolucyjny.

Obycy obywatele znajdujący się na terytorium węgierskiej republiki rad z zezwoleniem komisarza ludowego dla spraw zagranicznych w sprawach umiędowców korzystają ze szczególnej ochrony rządu, ich osoby są nietykalne i we wszystkich przyszłych im jak największe udogodnienia. — Oznaki obcych państw, flagi, herby, jeżeli służą do oznaczenia mieszkańca albo lokalu urzędowego wspomnianych wyżej obcych obywateli państwowych, nie śnią przez nikogo być siłą usuwane. Naruszający powyższe rozporządzenie postawieni będą przed sąd rewolucyjny, który może również nałożyć karę śmierci.

Wojska włoskie na Węgrzech.

Wiedeń. P. A. T. „Neue Freie Presse” donosi z Berlina: Depesza iskrowa otrzymana przez Biuro Reutersa z Wiednia powiada, że wojska włoskie wkroczyły do Raab i że oddział 7000 żołnierzy obsadził Preszburg.

PIERWSZE WALKI FRANCUSKO-WĘG.

Wiedeń. P. A. T. „Neue Freie Presse” donosi: Wedle telegramów otrzymanych przez „Corriere della Sera” z Węgier, przyszło do pierwszych starć między wojskami francuskimi a węgierskimi.

SERBOWIE NIE MAJĄ PRAWA ATAKOWAĆ.

Wiedeń. P. A. T. „Der Neue Tag” powtarza za „Corriere della Sera” informację z Paryża, że jeżeli się sprawdzi, iż wojska serbskie — o czym donosi „Temps” — stały się już z wojskami węgierskimi w Banacie, to będzie należało stwierdzić, że Serbo-

wie nie mają do tego najmniejszego pełnomocnictwa i nie mogą służyć jako strona atakująca.

PŁOTKI WIEDENSKIE.

Wiedeń. P. A. T. Wiedeńskie biuro korespondencji politycznej misji włoskiej we Wiedniu komunikuje, że wiadomości podane przez dzienniki o rozruchach we Włochach, jakoteż o zarządzeniach w Tryeście z powodu grożącej rzekomo rewolucji są zupełnie pozbawione podstawy.

Front europejsko-syberyjski.

Kraków. P. A. T. Radio stacyi krak. z Paryża: Z Archangielska donoszą: Rząd prowizoryczny Rosji północnej ogłasza następujący komunikat: Armie północne nawiązały łączność w dn. 21 marca nad Kojwą, dopływem Peczory, z wojskami syberyjskimi. Droga z Liapino jest wolna od bolszewików. Komunikacja pomiędzy Omskiem a Archangielskiem jest z powrotem przywrócona.

NADEŚLANE.

KURSA HANDLOWE

St. Nycza prof. Akademii handl.

rozpocznie się 1/IV wieczorem do 30/VI. Programy i wpisy od godz. 5-7. Franciszkańska 1. (Seminaryum Drów Lewickich).

„LILIA” PRALNIA BIELIZNY

Spółka z ogr. odpowiedzialności
Kraków, ul. Długa 17,
zawładnia P. T. Klientów swoją, że od dnia dzisiejszego przyjmuje wszelką garderobę do czyszczenia i farbowania i wykonuje takową starannie w jak najkrótszym czasie.

FILIE: Zyblikiewicza 9, Garbarska 26, Gertrudy 29, Zwierzyniecka 90

Ze Śliwińskich

Aleksandra Rybołowiczowa

żona komisarza powiatowego w Dąbrowie koło Tarnowa.

przeżywszy lat 26, po krótkiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasną w Panu dn. 30 marca 1919 r. w Krakowie.

NABOŻEŃSTWO ŻALOBNE

przy zwłokach odprawionem zostanie we środę dnia 2-go kwietnia b. r. o godzinie 10-tej rano w kaplicy cmentarnej, po czym nastąpi eksportacja wprost do grobu rodzinnego, na które to smutne obrzędy w nieulalonym żalu pozostały małż. rodzice i rodzina sprasząją Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

Osobnych zawiadomień rozpisać się nie będzie.
Kuchnia pogrzebowa „Concordia” Jęka Wójcika
Kraków, Plac Świeżyński 2.

TADEUSZ KOPEĆ

„BERDYSZ”

były członek drużyny strzeleckiej, żołnierz 2 i 4 pp. Leg. pol. uczestnik wojny karpackiej w r. 1914/15 i kampanii wołyńskiej 1915/16, odznaczony krzyżem czwartakowym, po powrocie z niewoli ros. czynny członek P. O. W., po ciężkiej chorobie nabytej wskutek trudów wojennych i niewoli zmarł zapołączony św. Sakram. w Tymbarku dnia 6/III b. r. w 28 r. życia.

Pogrzeb i nabożeństwo żałobne odbyło się w Tymbarku dn. 7. b. m.

JAN FORTUNA

klasztor w Prusach,
przeżywszy lat 33, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł d. 29 marca 1919 r. w Kobierzynie.

Pogrzeb odbył się dnia 31-go marca b. r. ze Zakładu w Kobierzynie,

o czym stroskana rodzina zawiadamia Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych.

Za spokój duszy 5. p.

Emili z Popielów Romanowej Byczewskiej

zmarłej w Busku dnia 30 marca 1919 r. odprawione będą we środę dnia 2 kwietnia b. r. w dzień pogrzebu

MSZE ŚWIĘTE

o godzinie 9¹⁵ rano w kościele OO. Kapucynów.

Urząd pożyczek państwowych i Skarbu narodowego

Warszawa, Marszałkowska 154,

przyjmuje wpłaty na

Polską pożyczkę państwową

w markach, keronach i rublach

Pożegnane słowa misji sojuszniczej.

Warszawa. P. A. T. Oświadczenie misji międzysojuszniczej. Opuściwszy Polskę, misja międzysojusznicza pragnie wyrazić wszystkim warstwom ludności szczerą podziękowanie za doznane serdeczne przyjęcie, jakoteż za ułatwienia, które jej pozwoliły zorientować się w położeniu i potrzebach kraju. Ukończywszy swoje zadanie dzięki ogromnej okazanej pomocy, misja może obecnie przedstawić konferencji pokojowej swoje wnioski. Przed wyjazdem pragnie jednak ponownie zapewnić mieszkańców Polski o głębokiej sympatii, z jaką rzady koalicyi i mocarstw z nią sprzymierzonych odnoszą się do wysiłków narodu polskiego, zmierzających do odbudowy kraju na trwałych podwalinach wolności, sił wojskowych i dobrobytu, dzięki systemowi równości praw wszystkich obywateli. Każdy z nich rozumie, że rząd może być dostatecznie silny do obrony niezawisłości jedynie wtedy, gdy jego instytucje uznane są przez większość narodów. Co się tyczy granic zachodnich Polski, można się spodziewać, że zostaną one wkrótce ustalone przez konferencję pokojową zgodnie z zasadami sprawiedliwości, których zastosowania domaga się naród polski. — Naród polski otrzymał formalną obietnicę ze strony rządów koalicyi oraz państw z nią sprzymierzonych, iż uzyska dostęp do morza i nikt nie może wątpić o całkowitem urzeczywistnieniu tej obietnicy. Również i granice wschodnie będą wkrótce ustalone zgodnie z zasadami entograficznymi i historycznymi. Bliskim jest przybycie armii gen. Hallera tak potrzebnej dla obrony kraju. Na propozycję komisji międzysojuszniczej w Warszawie rządy koalicyi i państw z nią sprzymierzonych zwróciły się do rządu nie-

mieckiego z żądaniem szybkiego wykonania art. 10 warunków zawieszenia broni z dn. 11 listopada 1918 r. dotyczącego się wyłączenia wojska w Gdańsku i przewiezienia ich do Polski. Wreszcie misja międzysojusznicza uczyniła konferencji pokojowej w Paryżu doniosłej wagi propozycję dotyczącą pomocy materialnej dla Polski w obecnym okresie pełnym trudności i potrzeb, dla podniesienia kredytu polskiego, niezbędnej dla uruchomienia fabryk i ożywienia życia ekonomicznego w kraju, ciężko doświadczonego od czasu wojny, wreszcie propozycję dotyczącą zakupu zagranicą towarów i artykułów pierwszej potrzeby celem zapewnienia szybkiej aprowizacji kraju. Do powyższych rozlicznych projektów misja międzysojusznicza mogła dodać uwagi, które zapewne zostaną uwzględnione, albowiem na podstawie własnych spostrzeżeń misja skonstatowała wiele zalet roztrąpaności i umiarkowania, jakie klasy pracujące w Polsce okazują wśród ogromnych doświadczeń i braków wywołanych przez wojnę. Należy mieć nadzieję i wiarę, że ten sam duch porządku przeżyje, albowiem tylko ten duch może usprawiedliwić zaufanie w przyszłość Polski oraz możliwość przyjęcia jej z pomocą. Głównie pod tem wrażeniem zaufania członkowie misji sojuszniczej opuszczają naród polski, względem którego żywią uczucia głębokiego przywiązania i prawdziwego podziwu. Podpisani: Noulens delegat Francji, sir S. Howard delegat Wielkiej Brytanii, Kernan delegat Stanów Zjednoczonych, Montagna delegat Włoch, gen. Nissel delegat Francji, gen. Oaston de Villard delegat Wielkiej Brytanii, gen. Romel delegat Włoch.

Obrady Sejmu polskiego.

Warszawa. P. A. T. Dzisiejsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się dyskusją nad wyborem Prylucckiego.

Sprawozdawca Grzędziński w imieniu komisji proponuje oddanie sprawy do zbadań i rozstrzygnięcia Sądowi najwyższemu. P. Hartglas wniósł by odrzucić wniosek komisji.

P. Grünbaum wniósł odroczenie dyskusji.

P. Barlicki oświadcza, że klub P. P. S. głosować będzie przeciw odesłaniu sprawy do Sądu.

Po przemówieniu Prylucckiego p. Seyda oświadcza, że Związek Narodowo-Ludowy głosować będzie za wnioskiem komisji. W głosowaniu Sejm odrzucił wniosek o odroczenie sprawy oraz o przejście do porządku dziennego i przyjął wniosek o przekazanie sprawy Sądowi najwyższemu.

Izba przystąpiła do dyskusji nad interpelacjami w sprawie bezrobotnych i nad odpowiedź ministra robót publicznych.

Po dyskusji, w której zabierali głos pp. Fichna, Bryl, Kosmowska, Ziemiński, Putek i ministrowie Pruchnik i Iwanowski, a następnie p. Arciszewski, Sejm uchwalił odesłać wszystkie wnioski i rezolucje do komisji.

Sejm uchwalił następnie nagłośnić wniosek p. Dubanowicza, zowiącającego rząd do przeprowadzenia dochodzeń w sprawie narusze-

nia nietykalności poselskiej i tajemnicy listowej i urzędowej celem surowego ukarania winnych. Wniosek dotyczy listu ks. Kwapińskiego, wysłanego do ks. Arcyb. Teodorowicza. Wniosek odesłano do komisji nietykalności poselskiej.

Na jutrzejszem posiedzeniu na porządku dziennym są sprawy: sprawozdanie komisji wojskowej o konwencji wojskowej i przysłaniu do Polski wojskowej misji ententy i sprawozdanie komisji spraw zagranicznych w sprawie kresów i korespondencji z władzami bolszewickimi.

Paderewski w Krakowie.

Warszawa. (Tel. wł.) Prezydent ministrów Paderewski wyjechał wczoraj wieczorem z Warszawy i przybędzie do Krakowa dzisiaj tj. we wtorek o godz. 9 rano.

Gdańsk i Kaszuby neutralnym państwem?

Kraków. P. A. T. Radio stacyi krakowskiej z Paryża. „Temps” pisze w sprawie Gdańska: Rządy sojusznicze i sprzymierzone postanowiły już przejść do porządku dziennego nad zarzutami niemieckimi i w razie potrzeby poprzeć wyłączenie wojsk polskich z G. Całe to przedsięwzięcie nie będzie miało znaczenia dla przyłączenia ostatniego Gdańska do Polski. W sprawie dotyczącej granic Polski rządy złączają się eklatnie do utworzenia naokoło Gdańska pań-

AUSTRO-DAIMLER Kraków, Gertrudy 2.
SKŁAD FABRYCZNY Telefon 3434.

destarcza

Automobile osobowe, ciężarowe, pożarne,
oraz polne i leśne kolejki motorowe.

Nasiona

konieczny, traw, buraków pastewnych, szperku, lnu, konopi, wyki, bobiku i t. p.

po przystępnych cenach

w najlepszej jakości,

poleca do natychmiastowej dostawy

Syndykat Rolniczy

w Krakowie, 1140

plac Szczepański 6.

Sadzonki ziemniaków

w doborowych gatunkach dopóki zapas starczy wagonowo dostarcza

Związek Ekonomiczny Kółek rolniczych

Kraków, Wiślna 8.

1881

CUKIERNIA TEATRALNA

B. BROSZKIEWICZA

Kraków, Szpitalna 38

poleca wyrabiane przez cukierników warszawskich, swoje znakomite torty, ciasta, ciastka, herbatniki i t. p. tak w miejscu jak i do domu

Pana Zygmunta Drzewieckiego

ze Lwowa

proszę o podanie swego dokładnego adresu. 1880

B. Skorupce, Dąbrowa Górnicza, Skrzynka poczt. 98.

SMOCZKI

na fiaskę

do zabawy

CERATKI DZIECINNE

poleca

1807

DROBNER — KRAKÓW.

Chrześcijańskie Towarzystwo oszczędności i pożyczek w Krakowie, plac Maryacki 2

zapewnia najkorzystniejsze warunki dla wkładek oszczędności, płacąc od nich 4%

Udziela pod dogodnymi warunkami pożyczek hipotecznych, skryptowych, wekslowych i t. d.

Podatek rentowy opłaca z własnych funduszy. 1078

Godziny kasowe dla stron od 4—5½ popoł.

Kto pragnie powiększyć swój majątek

niech spieszy oglądać plan parcelacyjny i nabyć gruntu pod budowę will i domów w Krakowie, tuż przy stacji tramwajowej. Wiadomość: Rynek kleparski L. 9, I. p., drzwi na lewo, od godz. 3-4 popołudniu.

Kilka kamienic, will i parcel

ma do sprzedania

1081

J. ROPSKI, ulica Szewska L. 5

główne konc. biuro w Krakowie — telefon Nr. 9248. Codziennie świeże zgłoszenia.

ZNAKOMITE MASŁO DESEROWE

codziennie świeże, poleca firma

Z. SPIECNOWICZ I M. FILIPEK (przedtem A. Suski) Kraków, Grodzka 26. 1812

Poszukuje się magazyniera oraz zarządcy działu materiałowego.

Reflektuje się na siły zawodowe i pierwszorzędną z zawodem wszechstronnie obznajomione. — Oferty z odpisami odnoszących świadectw, podaniem dokładnego curriculum vitae oraz żądanych warunków wnoszących należy do Dyrekcji Jaworznickiego gwarectwa węglowego w Jaworznie. Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. Przed uwzględnieniem oferty zastrzega się ewentualne osobiste porozumienie. 1815

WOLNOSCI

Najlepsza bibułka cygaretkowa w księżeczkach i tutekach Wyrób Krajowy jedynej galicyjskiej fabryki bibulek do papierosów główny skład „GŁOS” Żywiec.

DAMSKIE KOSTYUMY

plaszcz, futra i spodnie, oraz przeróbki i nicowania, wykonuje szybko i w krótkim czasie z własnych i przywiezionych materiałów.

JAN KALAFARSKI, Kraków, Szewska 12.

LISZAJE I PRYSZCZE

usuwa najsukuteczniej

1876

„KALBORIN-DERMA“

Ma składzie w aptekach, drogueryach i perfumeryach.

Majątek ziemski

190 morgów obszaru, w tem 40 mg. lasu, reszta rola, łąki, sad, z obszernym dworem, oficyną i zabudowaniami gospodarczymi, w ładnej podgórskiej okolicy, w powiecie brzeskim do sprzedania — tylko Polakowi. Wiadomość u Dyrektora wodociągu w Krakowie, ul. Senatorska 1. 1830

NAJLEPSZE NASIONA BURAKÓW

PASTEWNYCH I CWIKŁOWYCH z własnych plantacji; z pełną gwarancją odmian i jakości — poleca

SKŁAD NASION „ZAGON“

l. p. z ogr. por. 1069

W KRAKOWIE, ULICA BASZTOWA L. 17. Na żądanie służymy specjalnymi ofertami.

Krak. Tow. Oświaty Ludowej poleca aktualne broszury:

1) Skąd się wzięli bolszewicy i do czego prowadzą, napisał Jarosław Iwanowski; 2) Sprawa podziału ziemi w Polsce, napisał Franciszek Gawętek; 3) Czem jest Polska i jakie mamy względem niej obowiązki, napisał Leszek Zabroniak. Cena egzemplarza 50 hal. Do nabycia w biurze Towarzystwa, Franciszkańska 4, codziennie od godz. 9-12 i od 8-6 oraz w księgarniach. 1854

BASENY PORCELANOWE

K 18— 1800

OPASKI BRZUSZNE

od K 30— wżwyż

poleca DROBNER — KRAKÓW.

Poszukuje

inst. uktora lub instruktorki języka 1342

angielskiego

na 2 do 8 lekcji tygodn. w godz. popoł. Zgłoszenia pod Dr. F. do administr.

Obrazy

Ajdutkiewicz, Bożankiewicz, Czajkowski, Falata, Filipkiewicz, Małczewski, Pankiewicz, Panscha, Stanisławski, Weiss, Wyszczkowski i innych do sprzedania ul. Kremerska 8, II. p., na prawo od g. 8-6 popoł. 1234

HANDLOWIEC

młody, wolny od wojska, z działu korzennego, delikatesów i bufalowego, z 9-letnią praktyką, poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenia przysłać z grzesznością S. Zoldani, jubiler, Kraków, ul. Mikołajska 28. 1851

KURSA PRAWNICZE

„JUS” Kraków, Rynek pl. 22, „JUS” EDYTORIA nauki i sztuki. System planowy i intensywny.

SLASKIE

TOWARZYSTWO HANDLOWE

Spółka z ogr. odpow. 1886

w Cieszynie, Bobrecka 17

(Adres dla depesz: „ESTEHA“)

podejmuje się wszelkich transakcji

materiałami przemysłu śląskiego

dla kopalń, hut, fabryk i domów

techniczno-handlowych.

Spółka Fakturowa w Krakowie

Stowarzyszenie zar. z ogr. por.

ul. Podwale 7

oraz Filia w Tarnowie

ul. Krakowska 8

zawiadamia swoich P. T. Klientów, że poczynszy od dnia 1-go maja b. r. płacić będzie od wkładek na dawne i nowe książeczki 2½%, od wkładek na rachunek bieżący od 15-go kwietnia b. r. 2½%. 1863

OGŁOSZENIE.

Podpisane instytucje podają do wiadomości co następuje: oprocentowanie wszystkich

książeczek wkładekowych

wynosić będzie poczynszy od 1-go maja b. r. 2% w stosunku rocznym. Oprocentowanie sald czynnych

rachunków bieżących zwykłych

ustalone zostało od 15-go kwietnia b. r. w wysokości 1% w stosunku rocznym, zaś

rachunków zamkniętych

na przeciąg 6 miesięcy w wysokości 1½% w stosunku rocznym. Ze względu na utrudnioną komunikację pocztową osobne

uwiadomienia o obniżeniu oprocentowania rachunków bieżących nie będą wysyłane.

Kraków, dnia 24-go marca 1919 r.

Bank Krajowy dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Włokiem Księstwem Krakowskim. Filia w Krakowie.

Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Włokiem Księstwem Krakowskim. Filia w Krakowie.

Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny Filia w Krakowie.

Bank Galicyjski dla handlu i przemysłu w Krakowie.

Wiedeński Bank Związkowy Filia w Krakowie.

Akcyjne Towarzystwo bankowe i Kantorów wymiany „Mercur“ Filia w Krakowie.

Powszechny Bank obrotowy Filia w Krakowie.

Wiedeński Bank eskontowy i lombardowy Filia w Krakowie.

Galicyjski ziemski Bank kredytowy Filia w Krakowie. 1866

Magistrat król. woln. m. Rzeszowa. L. 3433.

Rzeszów, dnia 14 marca 1919.

KONKURS.

Gmina miasta Rzeszowa rozpisuje niniejszem konkurs na posadę

praktykanta kancelaryjnego, względnie kancelisty

z rocznem adjutem i dodatkiem na mieszkanie w łącznej kwocie 1800 K. względnie placą i dodatkiem na mieszkanie łącznie w rocznej kwocie 2200 Kor. zależnie od kwalifikacji kandydata, tudzież prawem do pozyskania wyższego stopnia płacy i awansu, jak niemniej do zaopatrzenia w myśl przepisów ustalonych statutem organizacyjnym dla urzędników gminy m. Rzeszowa.

Oprócz powyższej płacy, na czas obecnych anormalnych stosunków przyznanym zostaje dodatek drożyznny w wysokości unormowanej dla urzędników państwowych rozporządzeniem z dn. 11/IX. 1818. N. 333 Dz. pp. i rozporządzeniem P. K. L. z dnia 21/I. br. l. 816, a płatny w ratach miesięcznych i kwartalnych zależnie od rangi i ilości głów rodziny.

Posada będzie nadana prowizorycznie na rok jeden, poczem może nastąpić stabilizacja na podstawie uchwały Rady miejskiej.

Ubiegający się o tę posadę winni przedłożyć:

1) metrykę urodzin, 2) dowód obywatelstwa polskiego i certyfikat przynależności, 3) dowód uczynienia zadość powinności wojskowej, 4) świadectwo zdrowia, 5) świadectwo z ukończenia niższej szkoły średniej, 6) dowody dostatecznej znajomości służby administracyjnej i manipulacyjnej, 7) świadectwo dotychczasowej pracy.

Podanie wnosić należy do Magistratu miasta Rzeszowa do dnia 15 kwietnia 1919 r. 1212

GALICYJSKI AKCYJNY BANK KUPIECKI

Lwów, Halicka 19 (dom własny)

przyjmuje wkładki oszczędności z oprocentowaniem 4% od sta

i wkładki na rachunek bieżący z oprocentowaniem 3½%.

Bank wypłaca z wkładek oszczędności 2.000 kor. tygodniowo, zaś z rachunku bieżącego 20.000 kor. dziennie bez wypowiadzenia.

Podatek rentowy wraz z dodatkiem wojennym opłaca Bank z własnych funduszy. 991

SKŁADKI ZŁOŻONE W ADMINISTRACJI „GŁOSU NARODU“.

DLA WDÓW I SIEROT PO POLEGŁYCH W OBRONIE LWOWA. Ku uczczeniu pamięci śp. prz. ułanów Kazimierza Kowalskiego, poległego 10. 10. 1918, August Rogoziński z Jaworzna 10 K. Grono przysłał zamiast wieńca 804 K. Z wieczorku urządzanego 26 lutego w szkole rolniczej w Czerniechowie 750 K. J. Ciupka z Wróbliska szlach. 50 K. Przyjaciele i znajomi 6 p. por. Parnickiego dla uczczenia jego pamięci 700 K. Goście w restauracji hotelu Narodowego złożyli 16 K.

DLA WDÓW I SIEROT PO LEGIONISTACH. Komitet zawiązany w Sułkowiec celem zbierania pożyczki państwowej, składa 229.75 K, które otrzymał z Banku kraj. tytułem prowizji. Kasa oszczęd. i kred. kat. właśc. realności 100 K. Dr. Płazek w Winięzu zebrane w towarzystwie 60 K.

DLA TOWARZ. DZIECIĄTKA JEZUS W LWOWIE. J. Langierówna naucz. od dzieci swojej klasy 10 K. Koło polsk. Zw. niewiast katol. w Winięzu 25 K.

DLA GŁOSNYCH DZIECI LWOWSKICH. Stanisława Marynowska, jako przewodnicząca imienia Czystej polki, kobiet w N. Sęcu składa 400 K. Parafia ob. iad. Nowomiasto 240 K.

DLA ŻOŁNIERZY POLSKICH WALCZĄCYCH POD LWOWEM. Dochód z rautu urządz. d. 22 lutego w sali techników 215 K. Związek tkaczy w Sokolinie od dziewcząt 100 K. Koło Ligi kobiet w Końskich 300 K.

NA FUNDUSZ SIEROT IM. T. KOŚCIUSZKI. N. N. 120 K.

DLA EMERYTA. Zygm. Zieliński 10 K. NA MACIERZ SZKOLNĄ CIESZYŃSKĄ. Wład. Nowicz 4 K.

DLA EWAKUOWANYCH ZE ŚLASKA. Komitet pań w Żolyni 300 K.

DLA BIEDNEJ WDOWY H. Z. M. Lasko 20 K. K. Sutowiowa 20 K.

NA RODZINIE SIEROCA NA WOLI JUSTOWSKIEJ. Pozostałość ze składki imieninowej kółki 12 K. T. 12 K.

DLA CHOREJ STARUSZKI JULII H. Łoś. Przyjaciela 10 K.

DLA WDOWY Z 4-GIEM DZIECI MARYI K. J. Ciupka 25 K. Aleks. Grzywak z Rzeszowa 40 K. Ks. J. P. 1 K. Piotrowska 5 K. W. G. 2 K. N. N. 10 K. Stef. Gabryszewska z Jasła, zebrane od gości 15 K. Z. Bogdańska 10 K.

DLA HELENY GALINSKIEJ. J. Ciupka 25 K. Ks. Fr. Fudala 10 K. Helena Galkiewiczówna 10 K. P. Rożenka 10 K. W. G. 2 K. Skopińska, Łanekorona 10 K. Z. Bogdańska, Sandomierz 20 K. L. T. 20 K.

DLA KOMITETU OBRONY KRESÓW POLSKICH. Tow. gimnaz. Sokół i gimn. realne w Chranowie, jako czysty dochód z przedstawienia w dniu 23 lutego na „kresy wschodnie” 812 K. Koło polsk. Zw. niewiast katol. w Czarnym Dunajcu, uzyskane drogą loteryi fantowej, urządz. dnia 23 lutego 1.000 K. Kl. VI. b. i VII. A. gimn. realn. w Krakowie 100 K.

DLA WDOWY Z 2-GIEM DZIECI M. G. Aleks. Grzywak z Rzeszowa 40 K. W. G. 2 K. Wł. Ludwikańska 18 K.

NA WOJSKO POLSKIE. Woje. Gazdeczka kier. 5 klas. szk. męs. w Skawinie złożył kwotę 30 K. uzyskane od p. Wł. Ostrowskiego z Kupanki przy sposobności wystawienia mu duplikatu zaw. szkolnego. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Fryzjer damski i męski

kilkuletni współpracownik firmy Wiskida — ostatnie w hotelu francuskim — objął pod własne kierownictwo zakład pod firmą Zabuzek Kraków, ulica Szewska 4. Poleca gabinet dla Pań, manicure, salon męski.

1889 Z poważaniem Adam Rzewski.

PASTY I SZCZOTECZKI do zębów

WODY do ust 1814

ORYG. PROSZEK DOSTAŁA WODY I PROSZKI do mycia WŁOSÓW

PERFUMERYA o MANICURES

poleca DROBNER Kraków.

KAPELUSZE DAMSKIE

modne sprzedaje na sezon obecny

Salon mód „ANTONINA“

Kraków, ulica Floryńska 12, I. p. oficyny, schody boczne. 1884

Bańki do stawiania

sztuka 80 hal. 1892

== DROBNER w KRAKOWIE. ==

Praktykant, katolik, Polak i panny inteligentne do ekspedycji

znajdą umieszczenie 1888

w Magazynie instrumentów lekarsko-naukowych Kraków, Sławkowska 6.

Zgłoszenia tylko listowne Stanisław Baran, Magazyn instrumentów lekarsko-naukowych Filia Kraków, Rynek główny 7, w podwórku.

Jeune Française

cherche place à la campagne. Bonnes références. 1866

Adresse L. Le R. Witryłów p. Dydnia.

PIECZĘCIE

kauzuczkowe i metalowe wykonuje szybko rytownik JAN WIDLINSKI KRAKÓW, RYNEK LINIA A-B. L. 46 I. P.

Mleka pełnego

każdą ilość zakontraktuje. Zgłoszenia o warunki w sklepie nafty P. Czar-nowskiej. Róg ul. Garbarskiej i Karmelickiej. 1852

Absolwent

ukończonej szkoły rolniczej przyjmuje posadę ekonoma. Zgłoszenia proszę przysłać do Administr. „Głosu Narodu” pod E. K. 1853

Maszyny

do pisania i kasy kontrolne przyjmuje się do naprawy oraz kupuje i sprzedaje Kraków, ul. Kuratki L. 8 Juliusa Hecker i Wł. Keyha, mechanicy. 1864

PŁUGI i BRONY

włościańskie lekkie,

KULTYWATORY,

SIEWNIKI

= poleca w miarę zapasów =

Związek Ekonomiczny Kółek Rolniczych

Kraków, ul. Wiślna 8. 1310